

Sigarasının ucuyla iyice dolmuş kül tablasındaki izmaritleri sağa sola açtırıp sigarasını söndürmek için boş alan açarken diğer eliyle tabakadan yeni sigarayı almaya uğraştı, tek elle beceremedi. Söndürüp yenisini yaktı. Bu beceremeyişi bile yenilgi olarak algılaması komiğine gitti. Gülümseyemedi. Çünkü yenilgi hissi yüzünün her kasını çoktan kuşatmıştı bile. Bu da komiğine gitti. Bu kez boğazını düğümleyen boğumla yutkunmakla yetindi.

Erken mi geldim diye düşünüp pencereden etrafındaki hareketliliğe bakıp saatin kaç olduğunu kestirmeye çalıştı. Artık alışkanlıkla elinin baş ve işaret parmağını yeleğinin cebine sokup saatine bakma alışkanlığından kurtulmuştu. Saatini ve evdeki birkaç parça eşyayı Rum tefeciye satalı 6 ay olmuştu. Bu alışkanlıktan kurtulmak için 3 ay yelek giymedi. 3 ay kendisini çıplak gibi hissetti.

Cebinden iki sayfalık gazeteyi çıkardı. “Mustafa Kemal Paşa Ordudan istifa etti” manşetine uzun uzun baktı. İstifa kararını bugün açıklayacak olan Mustafa Kemal Paşa bir kez daha Milli Birlik çağrısı yaptı. . . Üniformasından vazgeçen Atatürk’ü düşünüp saatine hayıflanışı içinde dehşetli utanma duygusu olarak yayıldı. Erken geldiği için kendine kızdı. Okuduğu haberin hemen altında “

aşbakan Damat Ferit’ten tutuklamalar arttırılsın, idare şiddetlensin emri” haberini okudu. Hainlerin düştüğü bu acze biraz keyiflenip utanma duygusundan biraz arındı. Bir sigara daha yaktı. Saate bakar gibi gazetenin üstündeki tarihe baktı, 8 Temmuz 1919. En soldaki, Yunanlı temsilci Paris’teki toplantıda “Çetelerin elinde top bile varmış. Bu durumda Anadolu içlerine ilerlemek, bu çeteleri yok etmek şart oldu” haberi keyfini daha bi arttırdı. “Yakında kavga başlayacak” diye mırıldanıp keyfinin tadını çıkardı.

Rüstem kapıya her zamanki gibi büyük bir gürültüyle, peş peşe vurdu. Selim kapıyı açar açmaz devrilir gibi içeri giren Rüstem, gelirken kafasında kurduğu cümleleri unutma telaşıyla bağırır gibi konuşmaya başladı:

-Yok azizim yok! Üç-beş kişilik acemi birlikle Avrupa beslemesi koca Yunan ordusuna karşı koyamayız! Üstelik birçok şehir de işgal altında. Osmanlı orduyu terhis etmeseydi belki bir umudumuz olurdu.

-Hangi Ordu Rüstem!?! İngiliz Vali karşısında selam durup sadakat yemini eden orduyla mı savaşa tutuşacağız? Bu hainliği, onursuzluğu reddedenler Anadolu’ya geçip gerçek Türk Ordusunu kurma çalışmalarına başladı bile. Geçmeyi başaramayanlarsa ya hapiste tutsak, ya sürgünde çilekeş.

-Ne ordusu Selim!? Hangi devletin ordusu olacak!? Osmanlının diyorsan Osmanlı onlar için ordu mensubu demeyi bırak, çete diyor? Destek olmak bir yana, haklarında idam kararları çıktı. Silahı, cephaneyi nereden bulacaklar? Devlet değil ki borçlansınlar.

-Devlet değilse olurlar!

-Nasıl!?

Peşpeşe gelen sorular ve karamsar sözler Selim'i iyice bunaltmıştı. Birden ses tonu düştü, hiç beklenmedik sevecenlikle;

-Bilmiyorum. . . Mustafa Kemal Paşa'nın bir bildiği olmasa canını ve milleti ateşe atıp mücadele çağrısı yapmaz.

-Rakı var mı?

-Yok, çay var. İster misin?

-Yok, istemem.

Söyleyeceklerinin daha başında bozguna uğraması Rüstem'in canını sıkırsa da duymaya muhtaç olduğu sözleri duymak çok hoşuna gitti. Daha çoğunu duyma arzusuyla tekrar bıraktığı tondan söze atıldı,

-Anadolu'nun her köşesinden ayaklanma haberleri geliyor. Kürtler, Rumlar, Ermeniler, Gericiler. . . Ülkedeki kargaşayı fırsat bilen eşkıyaları hiç saymıyorum bile. Kurulacak dediğin ordu Fransız, İngiliz, Yunan işgal kuvvetlerini yenmeyi bırak, bu ayaklanmaları bile bastıramaz!

-Rüstem, bak kardeşim; kazanmak-kaybetmek yok, mücadele var. Kavga var. Bir düşünsene, madem biz bu kadar zayıfız, ordumuz, silahımız, gücümüz yok. Peki o zaman neden Damat Ferit sinirden küplere binip, öfkeyle emirler yağıdırıyor? Çete deyip küçümsedikleri Vatan Perverlere karşı bu tahammülsüzlük, bu korku neden? Madem bir fiskeyle yıkılacak durumdayız, o zaman ne diye tüm Avrupa Yunan ordusunu donatmak için bütün imkanlarını seferber ediyor? Zaten hükümet onların elinde. Yerli işbirlikçileri de fazlasıyla var. Ordu desen, terhis edilmiş. Kalan subayların çoğu da İngiliz Valinin emrinde. İngiliz İmparatorluğuna sırtını dayamış hain hükümet ne diye Mustafa Kemal Paşa'nın Anadolu'ya geçip direniş çabasından bu kadar korkuyor? İşi gücü bırakıp alalacele idam fermanları tanzim ediliyor? Dün Kamil Beyle konuştuk. Milli Mücadele Devrimsiz başarıya ulaşamaz diyor.

-Devrim mi? Haydaaaa!!! Ne devrimi!!!?

- Mili Mücadele başarıyla sonuçlandığında, tekrardan vatani bu hale getirenlerin avucuna iade edileceğini düşünmek aptallık olmaz mı?

-Yani? Dediğinden hiçbir şey anlamadım?

-Anlamayacak ne var Rüstem! Devlet değıller dedin ya. Devlet olduktan sonra aynı toprakta iki devlet olur mu? Bu vatani düşmana peşkeş çekenlere tekrar vatani nasıl emanet edeceğız? İstanbul hükümetini, bu kokuşmuş düzeni yıkıp yepyeni bir düzen kurmak şart. Çok konuştuk, neredeyse gelirler. Hayırlısıyla bir Anadolu'ya geçebilsek. . . Selim'in eli aylar sonra ilk kez yeleğın cebine gitti. Boğazındaki o yumrunun orada hep hazır durması çok sızılı geldi. Yutkundu. . .

. . .

Gözünün birini hafif aralayan Rüstem hiç konuşmadan Selim'i seyretti. Onun da uyumadığından emin olunca fısıltılı bir sesle;

-Neden uyumuyorsun? Yarın zor bir gün olacak. Halit komutan yarın taarruz emri verecekmiş. Dinlensen iyi olur. Yunan birlikleri bizden çok kalabalık diyorlar.

- * Nezahat mı söyledi? Şu kız da az hınzır değil ha! Bu arada, Halit Komutana da şaşıyorum ha! 10 yaşındaki kızın cepheye getirilmesi görülmüş şey değil. Hiç mi bırakacak kimsesi yok? Kaç yıldır savaş meydanlarında babasıyla çile çekiyor.

-Uyu artık! Hem Nezahat söylemedi. Karamanlı Çavuştan duydum. Adamın karısı genç yaşında ölmüş. Bırakacak yeri olsa bırakırdı elbet. O'da bayılmıyordur herhalde el kadar kızı cephelerde yanında gezdirmeye.

. . .

Siperdeki sessizlik ağır gelmeye başlamıştı. Selim yanındaki Rüstem' e baktı. Rüstem bakışlarını tam karşıya dikmiş, birine bakar gibi tek bir noktaya bakıyordu. O'nu hiç bu kadar kararlı görmemişti. Kulağına iyice sokulup; "Sakın yanımdan ayrılma" dedi. Rüstem başını ve bakışını çevirmeden "Asıl sen benim yanımdan ayrılma, hele bi taarruz emri verilsin, Atina'ya kadar kimse durduramaz beni"

. Dizlerinin titrediğini hisseden Selim sanki herkes kendisine bakıyormuş gibi utandı. Korkudan değil, heyecandan diye iç geçirişi herkese ulaşmış kadar rahatlattı.

Albay Hafız Halit Bey taarruz emrini alır almaz, kılıcını havaya kaldırıp "Hücum!" diye bağırdı. Siperlerden fırlayan askerler namludan çıkan mermiye yetişmek ister gibi koşmaya başladılar. Sanki, hepsi sabitti de yer ayaklarının altında hızla kayıyordu. Karşıdan yağmur gibi kurşun yağıyordu. Vurulup düşenlerin üzerinden atlayıp koşmayı sürdürmeleri, çok özledikleri, çocukken oynadıkları oyundu. Bu kez tepedeki çınara değil, ateş ve ölüm kusan makinalı tüfeğe ilk ulaşanın kazanacağı oyun!

Koşarken tüfeğini düşüren Selim birden durdu. Tüfeğın elinden nasıl düştüğüne anlam veremedi. Almak için eğildiğinde parmaklarının olmadığını gördü. Dehşetli şaşkınlığı kısa sürdü. Tüfeği sol eliyle alıp koşmaya devam etti. Tek elle ateş edemiyor, sadece koşuyordu. İki adım önünde koşan Rüstem Selim'in elini görür görmez durdu. İki omzundan tutup "Çadıra git hemen! Sargı çadırına git, vurulmuşsun"

” diye bağırdı. Selim, oyun dışı kalmış çocuk gibi buruklaştı. Bir karşıya, bir geri baktı. Yerde yatan askerleri gördü. Geniş bir alana serpilmiş askerlerin kimi ölmüş, kimi yaralı, kıvranıyordu. Yaralılarından birini yerden kaldırıp, koltuğunun altına girip sürüklemeye başladı.

Yaralı olmadığı halde kimi şaşkınlıkla, kimi korkuyla bazı askerler geri çekilmeye başlamıştı. Selim onları durduracak mecali kedisinde bulamadı. Tam o anda atın üzerinde Nezahat belirdi. Koca atın üstünde daha da küçülmüştü. Geri çekilen askerleri bağırp durdurdu. Askerlerin hepsi şok halinde, şuursuzdu. Gittikleri yönün cephe gerisi olduğunun bile farkında değillerdi. Sol eliyle dizginleri sımsıkı kavrayan Nezahat, sağ elindeki tüfeğini havaya kaldırdı, herkesin şaşkın bakışları karşısında bir masal kahramanı gibi büyüdü, büyüdü, kocaman oldu ve “ Ben babamın yanına ölmeye gidiyorum, siz nereye gidiyorsunuz ” diye haykırdı. Askerlerin hepsi uykudan uyanmış gibi irkildi. Tepeye doğru koşular, koşular. . .

. . .

Pansuman çadırına giren Rüstem yataklar arasında dolanıp Selim’i aradı. Sondan ikinci yataktaydı, gördü. Yanına gidip yatağın kenarına ilişir gibi oturdu.

-Doktor ölmeyeceğini söyledi. Şanslı adamsın.

-Çok zaiyat var mı Rüstem? Burada kimse bir şey söylemiyor.

-181 şehit, 135 gazimiz var.

-Deme ya! Çokmuş. . . Nezahat. . . O olmasaydı, ön saftaki askerlerin hepsi ölürdü. Görmeliydin. Tam bir kahramandı.

- Duydum. 70. Alayda herkes O’nu konuşuyor.

Konuşurken Selim’e doğru bakmamaya gayret ediyordu. O’na baktığında gözü hep bilekten kesilip kalın sargı içindeki koluna gidiyordu. İki de sustu. Rüstem içini kemirip duran sızıya daha fazla dayanamadı. Tüm sevecenliğini sesine yansıtmak için çabalayıp;

-Mustafa’nın evinde bulduğumuzda, hani Anadolu’ya geçtiğimiz gün. Masanın üzerine senin için bir paket bırakmışım. Almayı unutman isabet olmuş.

-Ne vardı ki o pakette?

Birden yaptığı densizliğin ayırdıyla sarsılan Rüstem geçiştirmenin de mümkün olmadığını farkındalığıyla daha fazla ezildi. Gene de boşuna olduğunu bildiği son bir gayretle;

-Boşver Selim! Döndüğümüzde paketi açma sakın. At gitsin!

-Adamı çatlatmasana. Ne vardı o pakette!?

-Saatin. . . Silah ve yolluk aldıktan sonra artan parayla aldım. Domuz Rum bu paraya olmaz diye çok diretti ama önce silah almakla akıllılık etmişim. Görünce hemen ikna oldu! . .

Rüstem'in tebessümü yüzünde asılı kaldı. Elini kaybedişine nispet yapmış gibi olduğunu fark etti. Yaptığı patavatsızlık için kendine çok kızdı. Kıpırmızı oldu. Sıkıdığı dişleri canını acıttı. Gözleri doldu. Titreyen sesiyle "Kusura bakma, bilirsin, densizin biriyim"

-Ne diyorsun sen Rüstem! Şu koğuşa bir bak. Toprağa kanını, canını verip şehit düşmüş 181 vatan evladının yanında bir elin nesini dert edineceğim. Üzülme be kardeş, bundan sonra yelek giymem olur biter!

. . .

-Biliyor musun, sırf adın Rüstem diye seni daha bir başka seviyorum. Dedemin en yakın arkadaşının adı da Rüstem'miş. Kurtuluş Savaşında birlikte savaşmışlar.

-Birkaç yıl önce biraz bahsetmiştin. O gece de rakı içiyorduk, o gece de masanın üzerinde bu eski, köstekli, işlemeli saat vardı. Hadi şu hikayeyi baştan anlat da gündemin lanet kısırılmışlığından biraz kurtulalım.

-Gündem mi? 90 yıldır bu toprakların gündemi hep aynı be Rüstem. Değişen sadece isimler. O zaman da şimdi de Ordunun direnen subayları tutsak, direnmeyenler ya emir eri olmuş ya terhis edilmiş. Tek fark teknoloji. O zamanlar sömürge valisi İstanbul'dan durumu idare ediyordu, şimdi okyanus ötesinden buradaki yaverleriyle yapabiliyor. O zamanlar Yunan ordusunun cephesinde kurulu çadırda ağırlanan din bezirganları şimdi düşman toprağında kurulu çiftliklerde ağırlanıyor.

-Fark var tabii. . . O zamanlar ülke işgal altındaydı.

-Yapma Rüstem! Şimdi de işgal altında değil miyiz? Daha geçen gün başbakan Türkiye Cumhuriyeti topraklarının NATO toprağı olduğunu ilan etmedi mi? Biliyor musun, aslında askeri olarak işgal edilmemek bile bizim için yeterince onur kırıcı. Bir mermi atmaya bile değmezsiniz deniyor. Türlük tarihini bırak, dünya tarihinde bir tek mermi atılmadan teslim alınan tek ordu olduk. Bak sana şöyle izah edeyim. Bugün çıkan gazeteyi eline al. Magazin haberlerinin hepsini çıkart. Hemen yanına da 8 Temmuz 1919 tarihli gazeteyi koy. Her şey aynı.

-Ne yapağız peki?

-Yelek ister misin?

-Üşümedim, istemem.

-Üşüyeceksin!

-Efendim?

-Boşver Rüstem.

...

* Hikayede adı geçen Nezahat onbaşı gerçek bir kişidir ve cephede söylediği söz yaşanmış bir olaydır . 9 yaşından 12 yaşına kadar çeşitli cephelerde babasıyla beraber bilfiil çarpışmalara katılmıştır. Gösterdiği kahramanlıklardan dolayı 30 Ocak 1921 tarihinde İstiklal Madalyası ile ödüllendirilmesi önerilen ilk vatandaştır. Bu öneri TBMM' de hararetle kabul edilmiş, ancak Kurtuluş Savaşının hengamesi içinde işleme konulamamış, daha sonra da kararın yerine getirilmesi unutulmuştu. Kendisi de hiçbir zaman, ne "Madalyamı verin!" talebinde bulundu, ne de TBMM Başkanlığınca alınmış kararın yerine getirilmesi için müracaat etti. Karardan tam 65 yıl sonra 78 yaşında TBMM'nin "Şükran Belgesi"ne kavuşmuştu! 24 Eylül 1993'de Gata'da vefat ettiğinde tek vasiyeti olan Türk Bayrağıyla gömülmeyi ise "Bayrak Kanunu" gerekçe gösterilerek engellendi.Nezahat Onbaşı ve tüm kahramanlarımızı saygı ve minnetle anıyoruz.